

7. Прохорова В., Чемчикаленко Р., Шкула Г. Управління бізнесом як домінанта розвитку економіки України в трендах євроінтеграції. *Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика»*. Серія «Економіка» Випуск 15(30), 2023. URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/535/455> (дата звернення: 17.06.2023).

Сьох Катерина Ярославівна

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного
права та прав людини*

ВПЛИВ НОРМ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ НА КОНСТИТУЦІЮ УКРАЇНИ

Процес конституційної модернізації та перебудови за європейським зразком проходить кожна країна на шляху до вступу в Європейський Союз (далі - ЄС). Це неминучий процес, який обґрунтовується політикою одноманітності у правозастосуванні та європейської ідентичності для всіх держав-членів ЄС. Європейська інтеграція чинить вплив на конституцію будь – якої країни, оскільки конституція є юридичною основою правової системи держави. Разом з тим, ЄС ні в якому разі не оскаржує юридичну силу конституцій держав-членів ЄС чи держави яка планує нею стати, але існування держав в одному правовому просторі вимагає ідентичності що призводить до змін чинних норм конституції.

Україна з початку своєї незалежності визначила чіткий напрямок розвитку в сторону ЄС і закріпила це в преамбулі Конституції України, «підключившись про зміцнення громадянської злагоди на землі України та підтверджуючи європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України» [1]. У 2019 році до даної норми було внесені зміни, відповідно до Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на

набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору)», після слів «громадянської злагоди на землі України» доповнити словами «та підтверджуючи європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України» [2]. Цими рядками наголошено на незворотній напрямку України.

Виходячи з цього, можна стверджувати, що Україна згодна змінювати Конституції України відповідно до європейських стандартів, так як зазначалося раніше, вступ до ЄС можливий лише після зміни національного законодавства.

Аналізуючи співпрацю ЄС та України з моменту підписання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [4], можна стверджувати, до сьогодні Україна максимально намагається змінити чинне законодавство у відповідності до норм права ЄС. Вагомі зміни стосуються і Конституції України, наприклад, відповідно до Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» [3], VII РОЗДІЛ «Прокуратура» виключений повністю, а VIII РОЗДІЛ «Правосуддя» суттєво змінений. Такі були неминучі, оскільки, відповідно до ст. 14 Угоди «співробітництво спрямоване, зокрема, на зміцнення судової влади, підвищення її ефективності, гарантування її незалежності та неупередженості та боротьбу з корупцією» [4]. Виходячи з цього Україна повинна була провести судову реформу, яка була б неможлива без зміни Конституції.

Відповідно до ч. 2 ст. 9 Конституції України, укладання міжнародних договорів, які перечать Конституції України, можливе лише після внесення відповідних змін до Конституції України [1]. Виходячи з цієї норми Україна не може заключати міжнародні договори які перечать нормам Конституції, це дає змогу зберігати державам статус Основного закону держави. Тому, Україна змінює норми Конституції, а після змін підписує міжнародні договори, і з ЄС в тому числі.

Не менш важливою є ст. 159 Конституції України, де зазначено що «Законопроект про внесення змін до Конституції України розглядається Верховною Радою України за наявності висновку Конституційного Суду України» [1].

Виходячи з відповідних норм, можна відобразити послідовність внесення змін до Конституції у разі підписання договору з ЄС, а саме: за необхідності підписання договору України з ЄС, Верховна рада України має детально перевірити та проаналізувати норми Конституції і якщо жодна норма не перечить Конституції, тільки в такому випадку можливе підписання. Якщо норми міжнародного договору перечать Конституції України, слід вносити зміни до Конституції, які можливі лише з висновком Конституційного Суду України. Висновок КСУ є вирішальним для подальшої можливості імплементації норм міжнародного договору в національне законодавство України. Це ще раз наголошує про те, що Конституція є Основним законом України і жодна норма не може йому перечити.

Отже, Україна обрала незворотній шлях до вступу в ЄС, та пройшла нелегкий шлях для досягнення мети, тому всі зміни які були внесені до Конституції, це шлях до вступу в ЄС, який ми обрали добровільно. Норми ЄС впливають на Конституцію України, оскільки відповідно до них Україна має змінити норми Конституції, щоб відповідати європейським стандартам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України: Основний Закон України від 28.06.2023 № 254к/96-ВР UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору): Закон України 07.02.2019 № 2680-VIII UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2680-19#n6>

3. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02.06.2016 № 1401-VIII UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-19#n161>

4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014 UPL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

Ткаченко Вікторія Василівна
студентка заочної форми навчання
групи 1-КМ-4 Національної
академії внутрішніх справ

Науковий керівник:
Чижев Денис Анатолійович
доцент кафедри конституційного
права і прав людини Національної
академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

КОНСТИТУЦІЙНІ ЗМІНИ СТРАТЕГІЧНОГО КУРСУ УКРАЇНИ НА НАБУТТЯ ЧЛЕНСТВА В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ТА НАТО

07 лютого 2019 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до Конституції України конституційні зміни щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України

в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору [1].

Метою цього Закону була законодавчо закріплена зміна в Конституції України цивілізаційного вибору, європейської ідентичності Українського народу та незворотності стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору (НАТО).

Конституція України визначає, що захист суверенітету і територіальної цілісності України є найважливішими функціями держави, справою всього